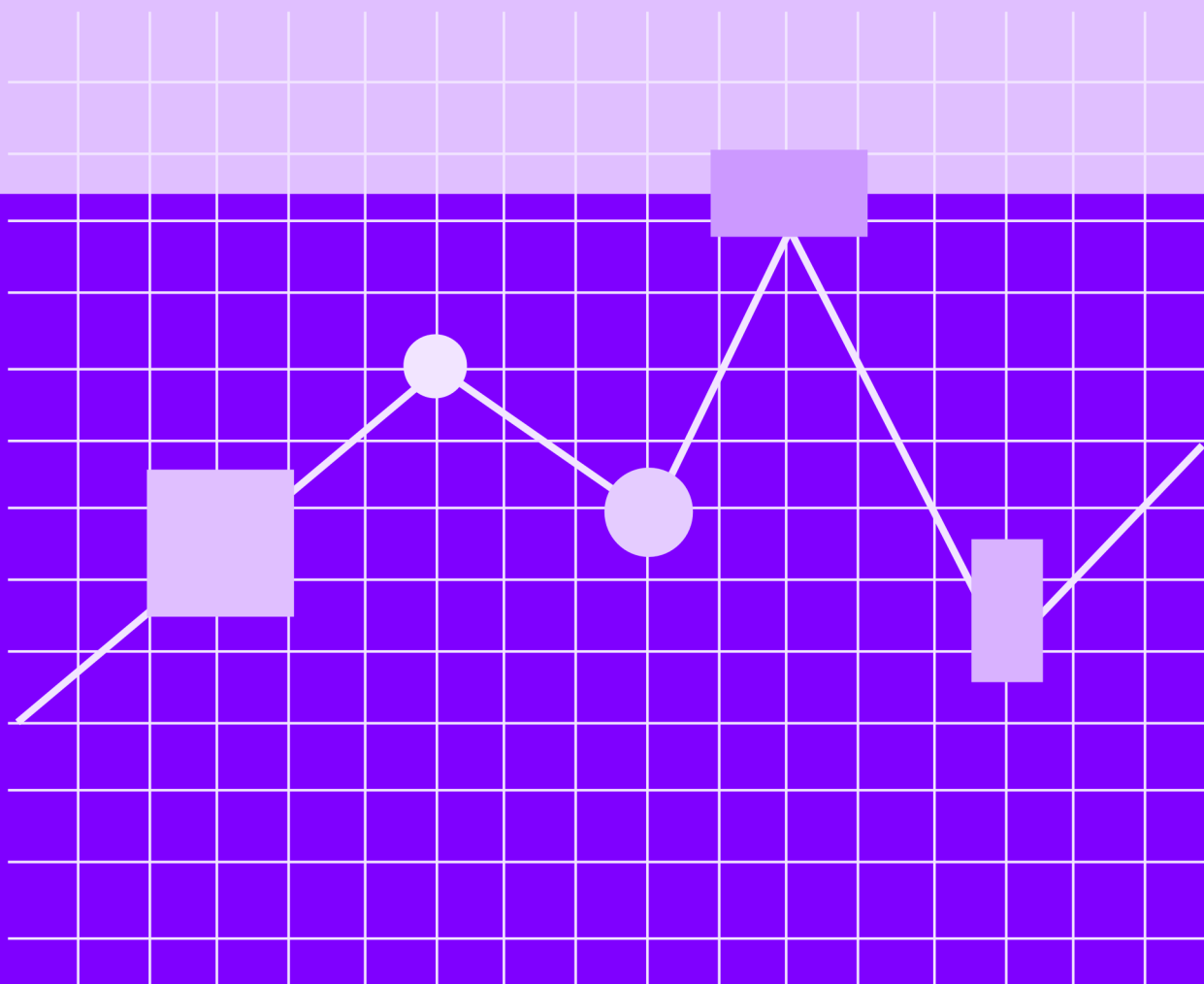
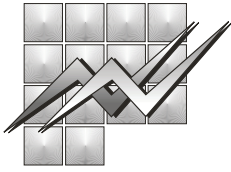

МЕЃУНАРОДНА СПОРЕДБА НА БРУТО-ДОМАШНИОТ ПРОИЗВОД, 2008 ГОДИНА

(ПОДАТОЦИ ОД ЕВРОПСКАТА ПРОГРАМА
ЗА СПОРЕДБА, 2008)

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА

МЕЃУНАРОДНА СПОРЕДБА НА БРУТО-ДОМАШНИОТ ПРОИЗВОД, 2008 ГОДИНА

(ПОДАТОЦИ ОД ЕВРОПСКАТА ПРОГРАМА ЗА СПОРЕДБА, 2008)

"This publication has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of State Statistical Office and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union."

Оваа публикација е изготвена со финансиска помош од Европската унија. Содржината на оваа публикација е единствена одговорност на Државниот завод за статистика и на никаков начин не ги рефлектира гледиштата на Европската унија.

СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД: Национална економија и финансии

**3.4.11.03
685**

Скопје, јули 2011

Издавач:
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА,
ул. "Даме Груев" бр.4, Скопје

Publisher:
STATE STATISTICAL OFFICE OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA, "Dame Gruev"- 4, Skopje

Телефон/Phone +389/02/3295-600
Факс/Fax +389/02/3111-336

WEB-страница/WEB site: <http://www.stat.gov.mk>

Одговара
м-р Благица Новковска, директор

Person responsible:
Blagica Novkovska M.Sc. Director

**BE MOЛИМЕ ПРИ КОРИСТЕЊЕТО НА ОВАА ПУБЛИКАЦИЈА, НАВЕДЕТЕ ГО ИЗВОРОТ
WHEN USING DATA CONTAINED HERE, PLEASE CITE THE SOURCE**

CIP - Каталогизација во публикација
Народна и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски",
Скопје

31:330.055(100)"2008"
330.055(100)"2008"(083.41)

МЕЃУНАРОДНА споредба на бруто-домашниот производ, 2008 година :
(податоци од Европската програма за споредба, 2008). - Скопје :
Државен завод за статистика на Република Македонија, 2011. - 33 стр.
: табели ; 29 см. - (Статистички преглед / Државен завод за
статистика на Република Македонија. Национална економија и
финансии = Statistical review, ISSN 0580-454X. National economy and
finances, ISSN 1409-7036 ; 3.4.11.03 (685)).

ISBN 978-608-227-029-6
а) Бруто-домашен производ - Свет - 2008 - Статистика
COBISS.MK-ID 88930314

ПРЕДГОВОР

Во овој Статистички преглед се презентирани податоци од Европската програма за споредба за циклусот Споредба 2008, а се однесуваат на расходните компоненти на бруто-домашниот производ.

Истовремено се презентираат и методолошките и организациските принципи на овој вид на споредба кои за Споредбата 2005 беа публикувани во едицијата "Статистички прегледи" под број 3.4.8.03.589.

Извор на податоците за оваа публикација се податоците објавени од страна на OECD.

Се надеваме дека методолошките објаснувања и содржината на табелите ќе го задоволат интересот на корисниците, а сите забелешки се добредојдени.

Раководител на сектор
за национални сметки
м-р Верка Панова

СОДРЖИНА

Предговор	3
Вовед	5
Толкување на кратенките	7
Методолошки објаснувања	8
Бруто-домашен производ според расходниот метод	8
Начин на организација на истражувањето за Паритетот на куповната моќ (ПКМ)	9
Принципи за спроведување на истражувањата во рамките на Европската споредба	10
Фази во споредбата	11
Агрегати	11
Резултати од Споредбата 2008 година	13
Табела А: Индекси на реалната вистинска индивидуална потрошувачка по жител и споредбено ниво на цените на БДП, 2008, ОЕЦД 33 = 100	14
Графикон: Споредбено ниво на цените и индекси на реален БДП по жител, 2008, ОЕЦД = 100	15
Benchmark метод на ПКМ	16
Анализа на податоците за 2008 година	16
Табеларен дел.....	17
1.1. Финална потрошувачка на БДП по национални цени и во национални валути, во милиони	18
1.2. Паритети на куповната моќ за финалната потрошувачка на БДП, во национални валути, за САД \$ (ОЕЦД = 1.00).....	20
1.3. Номинална финална потрошувачка на БДП по национални цени, во САД \$.....	21
1.4. Номинална финална потрошувачка на БДП по жител, по национални цени, во САД \$ (милиони)	21
1.5. Индекси на номиналната финална потрошувачка на БДП по национални цени (ОЕЦД=100).....	22
1.6. Индекси на номиналната финална потрошувачка на БДП по жител, по национални цени (ОЕЦД=100).....	22
1.7. Реална финална потрошувачка на БДП по просечни цени на ОЕЦД, во САД \$.....	23
1.8. Реална финална потрошувачка на БДП по жител, по просечни цени на ОЕЦД, во САД \$.....	23
1.7а и 1.8а Реален БДП и реален БДП по жител, по просечни ОЕЦД цени, во САД \$.....	24
1.9. Индекси на реалната финална потрошувачка на БДП по просечни цени на ОЕЦД, (ОЕЦД=100).....	25
1.10. Индекси на реалната финална потрошувачка на БДП по жител, по просечни цени на ОЕЦД, (ОЕЦД=100).....	25
1.11. Релативни нивоа на цените за финална потрошувачка на БДП по просечни цени на ОЕЦД (ОЕЦД=100).....	26
1.12. Паритет на куповната моќ за финалната потрошувачка на БДП во национални валути, за САД \$ (САД=1.00)	26
Табела Б. Паритет на куповната моќ на БДП во национални валути, во САД \$ (САД=1.00).....	27
2.2. Паритет на куповната моќ за финалната потрошувачка на БДП во национални валути, за евро, (ЕУ=1.00)	28
2.3. Номинална финална потрошувачка на БДП по национални цени, во евра	29
2.4. Номинална финална потрошувачка на БДП по жител, по национални цени, во евра (милиони)	29
2.5. Индекси на номиналната финална потрошувачка на БДП во национални цени (Европска унија=100)	30
2.6. Индекси на номиналната финална потрошувачка на БДП по жител, во национални цени (Европска унија=100)	30
2.7. Реална финална потрошувачка на БДП по просечни цени на Европската унија, во евра.....	31
2.8. Реална финална потрошувачка на БДП по жител, по просечни цени на Европската унија, во евра.....	31
2.10. Индекси на реалната финална потрошувачка на БДП по жител, по просечни цени на Европската унија, (ЕУ=100).....	32
2.11. Релативни нивоа на цените за финална потрошувачка на БДП по просечни цени на Европската унија, (ЕУ=100).....	32

В О В Е Д

Програмата за споредба е воспоставена како резултат на Препораките на Обединетите нации - Статистички оддел (UNSD) од 1965 година, а со цел да се конструира меѓународно споредлива валута со курс кој ќе го изразува односот меѓу куповната моќ (ПКМ) на националните валути и ќе овозможи да се споредуваат пропорциите меѓу економиите на земјите.

Оваа Програма започна од 1968 година како Меѓународна програма за споредба (ICP), поддржана од Светската банка и на почетокот опфаќаше десет земји. Сега со Програмата се покриени шеесет земји.

Програмата на Еуростат и ОЕЦД беше креирана во 1980 година заради споредба на земјите-членки на Европската унија со 18 земји од Европа.

Република Македонија е вклучена во Програмата од 1996 година.

Програмата ПКМ на Еуростат-ОЕЦД во циклусот на споредба 2008 вклучува 33 земји-членки на ОЕЦД и 13 други земји, при што Еуростат е одговорна институција за 27-те земји-членки на Европската унија, потоа за Исланд, Норвешка, Швајцарија, Турција и за 6 земји на Западен Балкан. ОЕЦД е одговорна институција за Австралија, Канада, Израел, Кореја, Јапонија, Мексико, Нов Зеланд, САД и Руската Федерација.

Податоците за Чиле, нова земја-членка на ОЕЦД, ќе бидат вклучени во следната ПКМ рунда. Во Програмата се вклучени и резултати за 5 земји кои партиципираа во споредбата на Заедницата на независни држави (CIS) 2008 (Ерменија, Белорусија, Казахстан, Киргистан и Руската Федерација). Руската Федерација обезбеди линк помеѓу две споредби.

Во Споредбата, Република Македонија учествува во подгрупата Ц во која заедно со Хрватска се придружија од 2006 година, а земја-лидер е Австрија. Во оваа подгрупа спаѓаат Австрија, Швајцарија, Република Чешка, Германија, Хрватска, Унгарија, Луксембург, Македонија, Полска, Словенија и Словачка.

Тековно, од 2010 година, Република Македонија е составен дел на Јужната група, а земја-лидер е Португалија. Во Јужната група влегуваат следните земји: Албанија, Кипар, Македонија, Италија, Малта, Шпанија, Турција, Португалија и Грција.

На 11 декември 2007 година, од страна на Европскиот парламент и Советот на Европа е усвоена Регулативата за паритетот на куповната моќ (ЕС) бр. 1445/2007 со која се воспоставени заедничките правила за обезбедување на базични информации за паритетот на куповната моќ и за нивна пресметка и дисеминација. Со таа Регулатива се дефинирани основните податоци што се подготвуваат во земјите-учесници и обврските на секоја земја во однос на квалитетот на податоците, нивно верификување и доставување во заедничката база на податоци и процедурите за сите фази на споредбата.

Активностите во врска со Програмата за европска споредба се дел од Националната петгодишна програма за статистички истражувања на Република Македонија.

Резултат од оваа Програма е добивањето меѓународно споредливи податоци за расходните компоненти на бруто-домашниот производ меѓу земјите, а со цел нивно рангирање според степенот на економска развиеност и за споредба на големината на економиите затоа што за податоците постои широк интерес од страна на меѓународните организации, Светската банка и од истражувачките организации.

Податоците за паритетот на куповната моќ на валутите, всушност, претставуваат инструмент со кој се реализираат одредбите од Директивата бр. 1260/99 и бр. 1267/99 за алокација на средствата на структурните европски фондови, а, исто така, и инструмент за структурната политика на земјите-кандидати каде што основните критериуми се бројот на населението и бруто-домашниот производ по жител, изразен во ПКМ.

Во оваа публикација се презентираат следните содржини:

Методолошки објаснувања на компонентите на бруто-домашниот производ според расходниот метод, методолошки објаснувања за податоците од ПКМ и табеларен дел.

Во табелите се презентирани податоци за Република Македонија, податоци за САД, ОЕЦД=33, ЕУ=27, Словенија, Бугарија, Романија, Албанија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Црна Гора и Србија.

Дадени се и табели за најважните индикатори за сите земји-учесници.

Со надеж дека со содржината на публикацијата ќе биде задоволен дел од интересот на корисниците, сакаме да напоменеме дека периодиката на излегување на ваквата публикација е поврзана со фазите на верификација на податоците од страна на сите земји-учесници во Програмата и во зависност од периодиката на објавување на податоците од страна на ОЕЦД и Еуростат. За податоците помеѓу два циклуса на споредба е дадено објаснување во методолошкиот дел.

ТОЛКУВАЊЕ НА КРАТЕНКИТЕ

ЕУРОСТАТ	- Европска агенција за статистика
EUROSTAT	- (European Agency for statistics)
UNSD	- Статистичка комисија на Обединетите нации (United Nation - Statistical Division)
ОЕЦД	- Организација за економска соработка и развој
OECD	- Organization of Economic Cooperation and Development
СНС 93	- Систем на национални сметки 93
SNA 93	- System of National Accounts 93
ЕСС 95	- Европскиот систем на сметки 95
ESA 95	- European System of Accounts 95
ЕПС	- Европска програма за споредба
ЕСР	- European Comparison Programme
ПКМ	- Паритет на куповната моќ
PPP	- Purchasing power parities
СОИСОР	- Класификација на индивидуалната потрошувачка по намена (Classification of individual consumption by purpose)
NPISHs	- Non-profit institution serving households
NPISD	- Непрофитни институции што им служат на домаќинствата
СОПНИ	- Класификација на непрофитните институции што им служат на домаќинствата според намената (Classification of the Purposes of Non-profit Institution Serving Households)
СОФОГ	- Класификација на функциите на владата (Classification of the Function of Government)
ISCO/88	- Меѓународна стандардна класификација на занимања (International Standard Classification of Occupations)

МЕТОДОЛОШКИ ОБЈАСНУВАЊА

Бруто-домашен производ според расходниот метод

Бруто-домашниот производ е сума на додадената вредност генерирана од страна на производителите резиденти на една земја, во одреден пресметковен период. Неговата пресметка се базира на три методи: произведен метод, расходен метод и доходовно-приходен метод.

Европската програма за споредба обезбедува податоци за БДП пресметан според расходниот метод, односно според компонентите за финална потрошувачка, инвестиции и нето-извозот.

Расходниот метод на БДП е избран од причина што може да обезбеди подобро споредување на ставките кои го сочинуваат и поголема е можноста за споредба од аспект на тоа да се специфицираат производите и услугите. Споредувањето на податоците според производниот метод е потешко, особено поради проблемот со обезбедување на стандардни податоци за меѓуфазната потрошувачка и поради многу различната структура на економите на земјите.

Класификацијата на расходната страна на БДП се базира на класификацијата на финалната потрошувачка во согласност со СНС 93 и ЕСС 1995 година. Трошочните компоненти на БДП според ЕПС се состојат од 7 главни агрегати, 27 трошочни категории, 69 трошочни групи, 154 класи и 282 основни поглавја.

1. Индивидуална финална потрошувачка на домаќинствата

Финалната потрошувачка во Европската програма за споредба (ЕПС) е подготвена според принципот на вистинска финална потрошувачка, а според концептот на СНС 95 (составена е од 200 основни поглавја).

Таа претставува вредност на издатокот за стоки и услуги за задоволување на потребите на домаќинствата без разлика дали стоките и услугите се набавени или се добиени без надомест или како трансфер од државата или се произведени за сопствени потреби. Финалната потрошувачка се состои од производи и услуги. Индивидуалната финална потрошувачка е класифицирана според Класификацијата на индивидуалната потрошувачка по намена (COICOP) според која потрошувачката е поделена на потрошни и трајни стоки и на услуги.

Индивидуалната потрошувачка се однесува на резидентните домаќинства и е пресметана според концептот на национална потрошувачка што ги вклучува набавките на резидентните домаќинства во странство и набавките на нерезидентите во земјата.

2. Финална потрошувачка на непрофитните институции што им служат на домаќинствата

Според СНС 95, потрошувачката на непрофитните институции се третира како индивидуална потрошувачка и е дел од вистинската финална потрошувачка на населението. Таа е поделена на 6 основни поглавја, а според класификацијата COPNI (Класификација на непрофитните институции што им служат на домаќинствата, според намената). Таа ги претставува: потрошувачка во домувањето, здравство и култура, образование, социјална заштита и други услуги (религија, политички партии, синдикати и активности во областа на заштитата на околината), пресметани по принципот на непазарни услуги, по економски незначајни цени.

3. Вистинска финална потрошувачка

Таа е поделена според намената и видот на услугите. Составена е од индивидуална јавна потрошувачка (29 основни поглавја - здравство, домување, култура и рекреација, образование и социјална заштита) и колективна владина потрошувачка - 10 основни поглавја). Колективната потрошувачка се однесува на колективните услуги на владата што ги обезбедува на домаќинствата како што се безбедност, одбрана, заштита на околината). Таа ја претставува вредноста на бруто-производството на производителите на јавни услуги, намалена за приходите од продажбата на стоки и услуги на пазарот.

За овој вид на услуги е карактеристично што се вреднуваат по економски незначајни цени поради што, по конвенција, во националните сметки се вреднуваат по трошочен метод, а за потребите на ПКМ со т.н. инпут цени. Тоа бара пресметките на вредноста да се прават преку трошочните компоненти како што се: издатоците за вработените, материјалните трошоци, бруто-вишокот и нето-даноците за производство. Најважната ставка од оваа група се надоместоците на вработените. За таа цел, со ЕПС се собираат податоци за просечната годишна нето-плата и за издатоците од плата за околу 30 избрани занимања во согласност со Меѓународната стандардна класификација на занимања ISCO/88, а во согласност со дефинициите за плати и надоместоци од ЕСС 95.

4. Инвестиции во основни средства

Бруто-инвестициите во расходната страна на БДП се составени од вредноста на инвестициите во основни средства што ги претставуваат набавките на основните средства минус продажбите во дадениот период, плус поголемите унапредувања на вредноста на нематеријалните основни средства и промената на залихите што е разлика меѓу инпутот на сите обртни средства во залихите минус аутпутот на тие средства. Оваа група е една од посложените групи за подготовка во рамките на ЕПС. Таа се состои од три категории на цени и тоа: цени за машини и опрема, градежништво и други производи.

Цените на машините и опремата се однесуваат на нови производи специфицирани според технички и други карактеристики кои можат да се идентификуваат во повеќето земји. Во ова група секогаш има проблеми во однос на идентичноста на марката или типот на опремата, особено поради тоа што се среќаваат производи кои се произведени во односната земја и увезени производи при што разликата во квалитетот некогаш е многу присутна. Главно, цените на машините и опремата се базни цени кај кои се одземаат субвенциите, ако ги има, а се додава само неповратниот данок на додадената вредност со што се добива продажната цена.

Градежништвото се следи преку специфицирани 15 вида на проекти кои ги опфаќаат сите работи во градежништвото - подготвителните работи, нискоградбата, високоградбата и реконструкцијата. За да се обезбеди споредливост на податоците меѓу земјите, се користи ист принцип на вреднување, "bill of quantities", односно се земаат стандардните големини на објектите и стандардните нормативи за градење и опременост на објектите.

За пресметка на **бруто-станарините** се користи методот на количини (податоци за бројот на становите во земјата според големината на становите и квалитативни податоци за опременоста на становите).

5. Извозот на стоки и на услуги претставува продажба на стоки и на услуги од страна на резидентите на нерезиденти, вклучувајќи ја бартер размената или подароците.

6. Увозот на стоки и на услуги претставува набавка на стоки и на услуги од страна на резидентите на земјата од нерезиденти.

Во ЕПС извозот и увозот се пресметуваат на агрегирано ниво и не се дезагрегираат.

Овие податоци се подготвени според принципот Ф.О.Б.

Во Споредбата 2008 се снимени цени за вкупно околу 3000 производи и услуги за потрошувачка, 30 занимања во државните, образовните и здравствените услуги, за 180 типа на опрема и за 15 градежни проекти.

Начин на организација на истражувањето за Паритетот на куповната моќ (ПКМ)

Циклусот на Програмата за споредба за 2008 година на Еуростат - ОЕЦД е деветти по ред.

Програмата ПКМ на Еуростат-ОЕЦД во циклусот на Споредба 2008, вклучува вкупно 46 земји, 33 земји-членки на ОЕЦД и 13 други земји, при што Еуростат е одговорна институција за 27 -те земји-членки на Европската унија, потоа за Исланд, Норвешка, Швајцарија, Турција и за 6 земји на Западен Балкан. ОЕЦД е одговорна институција за Австралија, Канада, Израел, Кореја, Јапонија, Мексико, Нов Зеланд, САД и Руската Федерација. Податоците за Чиле, нова земја-членка на ОЕЦД, ќе бидат вклучени во следната ПКМ рунда. Во Програмата се вклучени и резултати за 5 земји кои партиципираа во споредбата на Заедницата на независни држави (CIS) 2008 (Ерменија, Белорусија, Казахстан, Киргистан и Руската Федерација). Руската Федерација обезбеди линк помеѓу две споредби.

Земјите кои учествуваат во Европската програма за споредба се поделени и регионално во следните групи: **Северна група на земји** чијшто лидер е Финска, **Централна група на земји** чијшто лидер е Австрија и **Јужна група на земји** чијшто лидер е Португалија, како и групата на земјите од Западен Балкан како додадени на Централната група, односно за Споредбата 2008 тие се подгрупа на Централната група на земји.

Македонија до 2009 припаѓаше на Централната група на земји. Тековно, од 2010 година, припаѓа на Јужната група.

Истражувањата во рамките на Европската споредба што започнаа во 1980 се организирани од страна на Еуростат. Тие прво ги опфаќаа само земјите-членки на ОЕЦД и се одвиваа секоја петта година со тоа што сите податоци се собираа за период од 18 месеци и се сведуваа на референтната година. По 1990 година, Еуростат и ОЕЦД одлучија да го користат принципот на "кружен benchmark метод". Со овој метод собирањето на податоците е во континуитет, но циклично, на секои три години. Со оваа шема се постигнува намалување на напорите на земјите во фазите на истражувањето, но се создава и можност за подобра годишна споредба. Годишната практика сега

ја има Еуростат, а ОЕЦД споредбата ја прави секоја трета година. Одлуката на ОЕЦД за тригодишна динамика (Република Македонија припаѓа кон оваа група) е поврзана со можноста земјите да обезбедат годишни пондери и квалитетни податоци за импутираните ренти, за услугите на владата и за трајните добра. Посебно е проблематичен делот за градежништвото. За дел од земјите, ОЕЦД одлучи да се собираат податоци за трајните добра секоја втора година, а да се врши интерполација секоја година на ниво на ПКМ.

Земјите-учесници во Програмата за споредба учествуваат во собирањето на податоци за цените на производите и на услугите во главните градови на земјите, во фазата на преданкети и во верификувањето на податоците. Исто така, земјите обезбедуваат низа други индикатори со кои се конструира ПКМ.

Принципи за спроведување на истражувањата во рамките на Европската споредба

За да се обезбеди споредливост на податоците меѓу земјите, се настојува низ фазите на консултација со нив и врз основа на структурата на потрошувачката за секоја земја да се обезбеди застапеност на производи и услуги кои се слични по квалитет и намена во секоја земја. Притоа, во фазата на анализа на состојбите на пазарот се настојува да бидат задоволени неколку принципи.

1. Селекција на производите

Заедничките препораки базирани на основните принципи на споредбата, а со цел да се добијат квалитетни податоци за меѓународна споредба меѓу земјите, ги содржат следните претпоставки:

- производите и услугите треба да се специфицирани според однапред дадени карактеристики и тоа параметри на количина, опис на содржината и намената на производот.

Најчесто, производите се дефинирани или според марката на производот или моделот или според генеричкото "like with like" - потекло што поблиску го дефинира составот или карактеристиките на производот, без оглед на марката. Земјите треба да го претпочитаат принципот на модел или марка како меѓународно поспоредлив, иако често може да се јави проблемот на расположливоста на производот или, пак, најчесто тој модел може да не е репрезентативен за односната земја.

Спецификацијата на опремата најчесто е според генеричкиот принцип со што се добиваат цени што се однесуваат на исто средство, но со различен модел.

Во градежништвото, податоците се собираат преку 15 дефинирани проекти каде што преку количините на материјалите и цените за нив се добива цената на еден посебен проект кој меѓународно е споредлив.

Кај услугите на владата се земени вредностите за надоместоците на вработените во јавното здравство, образованието и социјалната заштита и во јавната управа, дефинирани според видот на занимањето, а според Меѓународната стандардна класификација на занимања ISCO/88

2. Селекција на продажните места за производите

Општ принцип за селекција на продажните места е да се застапени продажни места како што се големите супермаркети, специјализираните продажни места, но се сугерира да се користат саемите и другите видови на информации за поадекватно собирање на цените во земјата. Се препорачува и се практикува да се собираат цени не само во продавниците во центарот на градот, туку и во периферијата на главните градови, а следејќи го принципот на најголем обем на продажба.

3. Репрезентативност

Многу значаен принцип за земјите претставува принципот на репрезентативност. Тоа секогаш било централно прашање за да се обезбеди споредбата. Меѓутоа, многу често, потешка е можноста за одредување на критериум за репрезентативност на производите. Еден од основните критериуми е, кога има ист производ, репрезентативноста да се стави на домашните производи, иако општ критериум е најпродаваните производи и производите со најниски цени да бидат репрезентативни.

Показател за застапеноста на производите на пазарот се податоците за учеството на тој производ во листата на трошоците на животот.

4. Конзистентност

Финалната потрошувачка се искажува прво во национални валути, по продажни национални цени. Паритетот на куповната моќ е заедничка валута за добивање на реалната финална потрошувачка. Тој се користи како конвертор во заедничката валута и како дефлатор.

За да се обезбеди споредба на финалната потрошувачка меѓу земјите (потрошувачка=цени по количини), потребно е да се обрне големо внимание на цените затоа што тие ќе го одредат волуменот, а потрошувачката поделена со цените може да даде потценет или натценет обем на потрошувачка- реален БДП според расходната страна.

Фази во споредбата

Првата споредба се прави со проверување на цените преку споредба на цените меѓу земјите во односната група на земји и тие од ЕУ.

Во втората фаза има неколку чекори:

- се конвертираат цените од главниот град на цени на национално ниво;
- се конвертираат снимените цени на годишни просечни цени;
- се врши приспособување на цените на годишно ниво со користење на коефициенти за сезонските производи.

Во следната фаза на проверување на податоците се презентираат т.н Quaranta табели како важен инструмент кој за почеток го покажува коефициентот на варијација на цените на ист производ и на секоја група производи, и отстапувањата од просекот на земјите за споредба.

За коректност на цените важно е да се следи коефициентот на варијација за производ. За варијација поголема од 30% треба да се снимаат повеќе од 10-15 цени. Исто така, за производ со поголем коефициент на варијација треба да се снимаат цени на повеќе снимачки места. За производите што се снимаат се зема продажната цена во моментот на снимањето. Се зема и куповната цена за производите кои се купуваат со договор или на кредит.

По верификација на цените со повторни проверки од страна на земјите, се пристапува кон пресметката на ПКМ како агрегат за секоја земја.

Агрегати

Целта на Меѓународната програма за споредба е да обезбеди споредба меѓу нивото на цените и волуменот на БДП, неговите трошочни компоненти. Пресметаниот БДП во национална валута прво треба да се сведе на заедничка валута со единствено ниво на цените. Паритетот на куповната моќ е всушност заедничка валута за споредбата. Тој ја изразува реалноста на подруг начин, односно ја изразува вистинската моќ да се купи иста количина на производи со различно количество на валути од различни земји.

Курсот, секако, не може егзактно да го изрази изедначувањето на нивото на цените меѓу земјите. На нивото на курсот влијание имаат и други фактори кои се резултат на побарувачката, влезот на капиталните трансакции и слично. Со користењето на курсот, можно е земјите да бидат прикажани како "посиромашни" или како "побогати", во зависност од курсот кој не го елиминира нивото на цените.

Самата споредба овозможува елиминирање на цените како фактор, а со цел да се изразат промените во релативна и во реална смисла. Со елиминирањето на цените ќе се овозможи споредба на промените во обемот на БДП.

Во однос на Програмата за споредба 2005, во Програмата за споредба 2008 има методолошки промени при пресметките на услугите за образованието. За пресметка на услугите за образование, генерално, применет е квантитативниот метод со елемент на експлицитно квалитативно прилагодување.

Имено, од страна на Еуростат-ОЕЦД, услугите за образование (јавни и приватни) се гледаат како трансфер на знаење од наставниците кон учениците. Количеството на знаење е апроксимативно според бројот на наставни часови. Поради тоа што различни нивоа и области на образованието создаваат различни типови на образовни услуги, информацијата за наставни часови е стратифицирана во хомогени групи и е квалитативно прилагодена употребувајќи ги OECD PISA exam scores за примарното и за секундарното образование. Методот е имплементиран за првпат во сите ОЕЦД земји и покажува резултати кои се постабилни и поитутитивни од резултатите базирани на "инпутите". Не е направено прилагодување за терцијарното образование, и останува поле за натамошно подобрување. PISA scores покриваат само извесни типови на ученичко образование.

1. Паритет на куповната моќ - ПКМ

ПКМ се дефинира како стапка на конверзија на валутите која го елиминира влијанието на нивото на цените меѓу земјите изразувајќи ја реалната потрошувачка како куповна моќ. Со тоа се прави споредлив показател за обемот на БДП меѓу земјите на реална основа. Всушност, ПКМ го изразува односот меѓу цените во национални валути за иста количина производи во различни земји.

ПКМ е ценовен однос кој го покажува односот на цените на националната валута за исти стоки или услуги во различни земји. Се пресметува за групи на производи и за секое различно ниво, сè до повисока агрегација, вклучувајќи и БДП. Пресметката се одвива во три фази. Прво, на ниво на производ каде што ценовните односи се пресметуваат за индивидуални стоки и услуги (на пример, јаболка). Второ е нивото на производи каде што нивоата на цените пресметани за производите во групата се упросечуваат да се добие непондериран ПКМ за групата (на пример, свежо овошје). И, трето е нивото на агрегација каде што ПКМ за агрегираната група на производи се пондерира и упросечува за да се добие пондериран ПКМ за агрегирано ниво сè до БДП. Пондерите кои се употребени за ПКМ во третата фаза се трошоците за група на производи кои се воспоставени и се преземаат од националните сметки.

ПКМ е ценовен однос кој се однесува на група на производи, на агрегирано ниво или за БДП.

Како се менува агрегацијата, ценовниот однос се однесува на покомплексен збир на производи и на услуги. Така, ако ПКМ за БДП помеѓу Франција и САД е 0.92 евра во однос на доларот, може да се каже дека за секој долар потрошен на БДП во САД, 0.93 долари треба да се потрошат во Франција за да се купи иста количина на стоки и услуги. Купувањето на висти стоки и услуги в не претпоставува дека во двете земји ќе биде купена идентична кошничка на стоки и на услуги. Составот на кошничката ќе варира меѓу земјите рефлектирајќи го вкусот, културата, климата, нивото на доходот, ценовната структура и структурата на достапните производи, но, во принцип, двете кошнички ќе обезбедат еквивалентно задоволство или корисност.

За пресметка на агрегираниот ПКМ и за различните нивоа на агрегација во Еуростат-ОЕЦД се користи методот Eleto-Koves-Sulc (EKS) што ги подразбира следните фази: ПКМ се пресметува секогаш меѓу две земји (пар на земји). Ценовните релативи на производот се пресметуваат меѓу две земји од кои едната е референтна. За пресметката на ПКМ на групата производи се користат пондерите на секоја земја и тоа на ниво на група на производи сè до нивото на БДП.

2. Пресметка на реалната потрошувачка

За пресметката на ПКМ и реалната потрошувачка по групи на земјите се употребени ПКМ и реалната потрошувачка на нивните избрани земји. Така, еврото е избрано за еврозоната, Европската унија и земјите од Западен Балкан, а доларот за ОЕЦД и рубљата за CIS земјите.

Во прегледот, табелите за ПКМ и реалната потрошувачка се прикажани во два сета на табели: првите со САД \$ и ОЕЦД како референтна валута и референтна група на земји; и вторите со еврото и Европската унија како референтна валута и референтна група на земји. Така, реалната потрошувачка е прикажана по просечни цени на овие две групи на земји.

Реалната потрошувачка на Македонија, изразена во цени на ОЕЦД 33, е однос меѓу вистинската потрошувачка на стоки и на услуги изразена во национална валута и ПКМ за Македонија пресметан во однос на ОЕЦД.

3. Волуменски индекс по жител

Индексот на реалниот БДП по жител е многу важен индикатор во споредбата. Тој го покажува реалното ниво на потрошувачка на земјата и служи како елемент за рангирање на економиите на земјите.

Тој претставува однос меѓу реалната вредност на БДП на Македонија во долари (цени на ОЕЦД 33) и бројот на жители на средината на годината.

Вредноста на овој податок во однос на вредноста на ОЕЦД 33, односно ЕУ 27, односно САД како 100, го претставува реалното ниво на потрошувачка на земјата и нејзиното место меѓу другите земји.

4. Споредба на нивото на цените

Втор по важност индикатор од споредбата е индексот на споредбено ниво на цените. Тој е однос меѓу ПКМ за земјата и официјалниот девизен курс.

Тој овозможува да се споредуваат нивоата на цените меѓу земјите покажувајќи колку единици од заедничката валута се потребни во таа земја за да се купи иста количина на стоки или на услуги.

Индексот над 100 покажува високо ниво на цените, а нивото под 100 покажува пониско ниво на цените од групата земји за споредба, односно референтната земја.

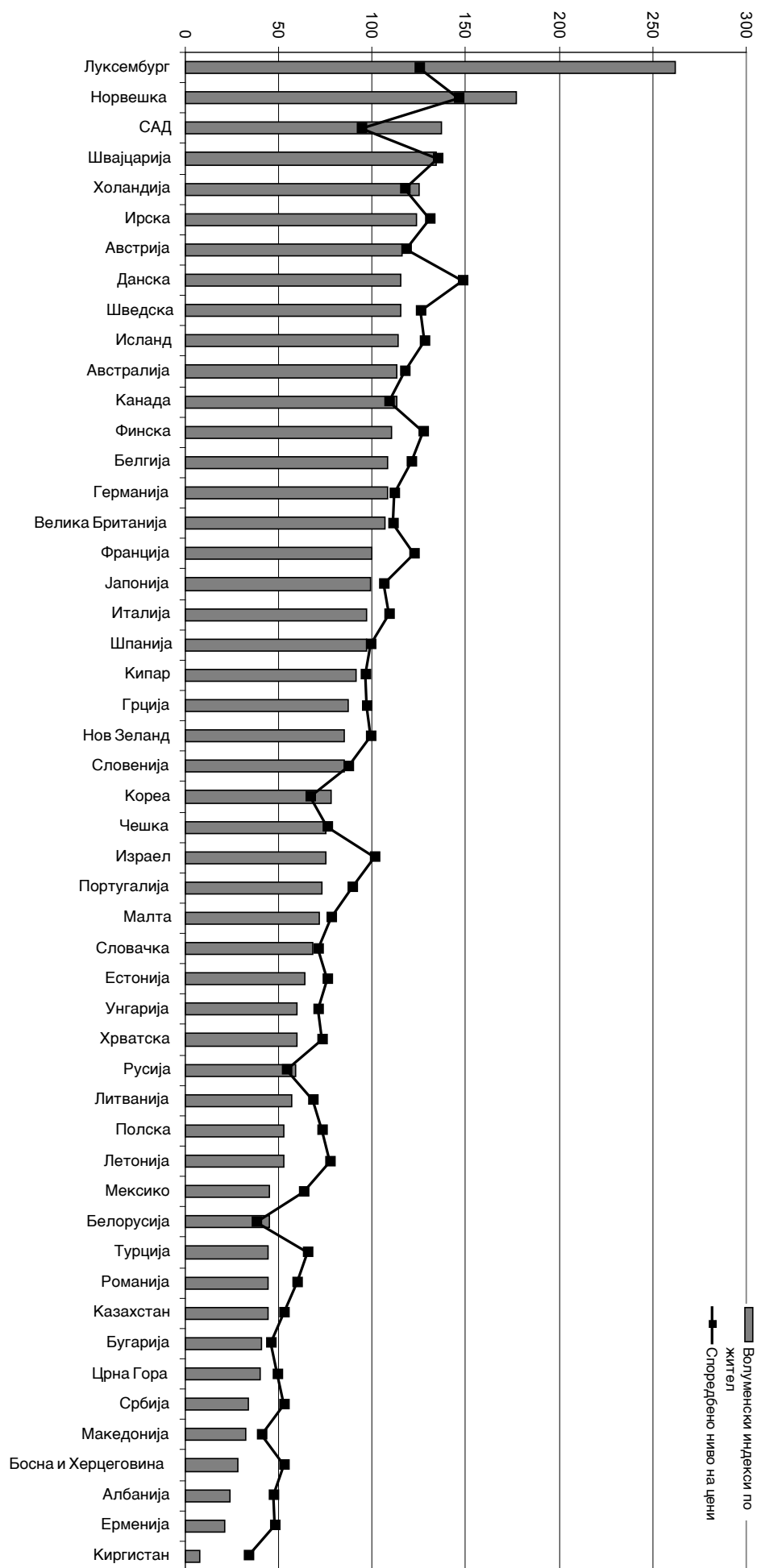
Споредбата на нивото на цените на ниво на БДП, исто така, индицира степен на кој курсот во земјата го рефлектира генералното ниво на цени во односната земја. Вредноста под 100 значи дека курсот го предимензионира генералното ниво на цените (преценува). Вредноста над 100 индицира дека девизниот курс го потценува нивото на цените.

Резултати од споредбата 2008 година

Табела А: Индекси на реалната вистинска индивидуална потрошувачка по жител и споредбено ниво на цените на БДП, 2008, ОЕЦД 33 = 100

	Реална финална потрошувачка по глава на жител		Споредбено ниво на цени	
	БДП	вистинска индивидуална потрошувачка	БДП	вистинска индивидуална потрошувачка
	% од просек на ОЕЦД		индекс	
Луксембург	262	138	125	137
Норвешка	177	119	146	158
САД	137	148	94	94
Швајцарија	134	111	135	142
Холандија	125	107	117	115
Ирска	124	99	131	143
Австрија	116	102	118	118
Данска	115	104	148	155
Шведска	115	104	126	128
Исланд	114	110	128	130
Австралија	113	101	117	115
Канада	113	106	109	110
Финска	110	99	127	131
Белгија	108	97	121	124
Германија	108	104	112	111
Велика Британија	107	116	111	111
Франција	100	102	122	121
Јапонија	99	92	106	108
Италија	97	93	109	112
Шпанија	97	89	99	103
Кипар	91	96	96	98
Грција	87	98	97	98
Нов Зеланд	85	87	99	95
Словенија	85	75	87	88
Кореа	78	65	67	70
Чешка	75	66	76	73
Израел	75	71	101	105
Португалија	73	76	89	94
Малта	72	73	78	79
Словачка	68	64	71	69
Естонија	64	58	76	77
Унгарија	60	57	71	69
Хрватска	60	56	73	75
Русија	59	54	54	48
Литванија	57	63	68	65
Полска	53	56	73	69
Латвија	53	54	77	75
Мексико	45	46	63	60
Белорусија	45	44	38	34
Турција	44	45	65	67
Романија	44	45	60	60
Казахстан	44	32	53	49
Бугарија	41	41	46	47
Црна Гора	40	49	49	56
Србија	34	40	53	56
Македонија	32	36	41	44
Босна и Херцеговина	28	34	53	56
Албанија	24	27	47	49
Ерменија	21	24	48	43
Киргистан	8	13	34	30

СПОРЕДБЕНО НИВО НА ЦЕНИТЕ И ИНДЕКСИ НА РЕАЛЕН БДП ПО ЖИТЕЛ, 2008, ОЕЦД=100

Други компоненти на ПКМ

За да може да се обезбеди конзистентна пресметка на ПКМ, потребно е да се расположливи и следните индикатори за земјата.

Индекс на трошоците на животот кој се користи за претворање на месечната во просечна годишна цена на национално ниво;

Население на средината на годината, податоци достапни во Еуростат и ОЕЦД во времето на пресметката;

Девизен курс, публикуван во едициите на Меѓународниот монетарен фонд.

Benchmark метод на ПКМ

Во почетокот на Програмата за споредба, во ОЕЦД, пресметките на ПКМ се правеа секоја петта година. Од 1990 година, Еуростат и ОЕЦД усвоија "benchmark" метод за пресметка на ПКМ.

Со овој метод собирањето на податоците се врши континуирано, но во циклуси од три години, со тоа што Еуростат споредбата ја прави секоја година така што во последните податоци за ПКМ ги заменува податоците што се добиваат за поглавјата од собирањето на податоците во тековната година.

Другите поглавја што не се пресметуваат со нови податоци за ПКМ се екстраполираат со користење на податоци од индексот на трошоците на животот за односните поглавја. Обично, поради финансиски и технички фактори поврзани со собирањето на податоците, а во зависност од расположливоста на податоците, особено за индексот на трошоците на животот, како и тешкотиите за подготовка на податоците за градежништвото, податоците се собираат во рок од три години. За земјите кои имаат доволно податоци и учествуваат во споредбата преку Еуростат, се прави екстраполација на податоците на годишно ниво. Друг вид на екстраполација е т.н. генерална екстраполација кога податокот од ПКМ се екстраполира преку БДП.

Глобалната екстраполација се прави така што последните податоци за ПКМ се екстраполираат со стапката на инфлација земена преку имплицитниот дефлатор на БДП за земјата.

Тоа подразбира националниот имплицитен дефлатор на БДП да ја има целата доверба за точноста.

Анализа на податоците за 2008 година

Базичните податоци што се добиваат од споредбата на БДП преку ЕПС се реален БДП, реален БДП по жител и релативното ниво на цените. Тие се опозити на номиналните вредности кои, во суштина, ги содржат девијациите и на девизните курсеви.

Во Споредбата 2008, Република Македонија покажа ниво на цените од 41 % во однос на ОЕЦД 33, што значи дека припаѓа во групата на земји со релативно ниско ниво на цени, односно група на земји со ниво на цени помалку од 50. Во однос на ОЕЦД 33, реалниот БДП по жител изнесува 32 %.

Реалниот БДП на Република Македонија, изразен во просечни цени на ОЕЦД 33 и во САД \$, изнесува 23766 милиони, а реалниот БДП по жител 11616.

Економијата на Хрватска е за 4.0 пати поголема од таа на Македонија, на Бугарија за 4.7 пати, а на Словенија за 2.6 пати.

Реалниот однос на потрошувачката по жител на Хрватска, во однос на Република Македонија, изнесува (индекс) 187, на Република Словенија и Република Македонија (индекс) 267, со Република Бугарија (индекс) 128, со Романија (индекс) 137.

Пресметано во долари, според податоците од Споредбата каде што САД\$ =1.00, БДП и БДП по жител на Република Македонија, во 2008 изнесуваат 22377 милиони долари, односно 10932 долари.

Треба да се истакне дека реалниот БДП и реалниот БДП по жител даваат само индикација за релативната пропорција на економските активности на една земја во однос на друга. Нивото на цените директно има влијание на нивото на БДП.

Во врска со тоа, едно од најпоставуваните прашања е можноста за споредба на податоците за БДП според ПКМ меѓу земјите и за споредба на податоците помеѓу два периода за истата земја.

Со оглед дека ПКМ е еден агрегат за конверзија на валутите во една единствена вредност, една форма на статистичка конструкција, треба да се каже дека тој се однесува за тоа време во кое се подготвени резултатите.

Треба да им се укаже на корисниците дека споредбата на реалниот БДП по жител и оној што е добиен преку националните сметки, од година во година не е многу корисна поради тоа што споредбата обично се врзува со одредена базна година, а структурата на цените е менлива во текот на времето. Исто така, споредбата меѓу ПКП

од две различни години не дава секогаш коректни податоци, туку само слика за релативните движења бидејќи при самата екстраполација вредностите се деформираат поради користење на индексните броеви.

Значи, не треба да се користи конвертираниот БДП преку ПКМ за да се види реалната стапка на пораст на БДП. Разликите се позначајни за земјите со отворена економија или, пак, за земјите кои имаат поголем увоз на материјали или горива.

Споредбата на нивото на цените (релативните индекси), исто така, треба да се зема со посебна резерва бидејќи индексот се добива со делење на ПКМ со девизниот курс кој може да биде форматиран според други инструменти.

Табеларен дел

Табелите од Споредбата 2008 се презентираат според два принципа.

Првиот сет на табели се табели каде што како референтна валута е доларот и референтна земја е ОЕЦД 33.

Другиот сет на податоци се подготвени со ЕУ 27 како референтна земја и еврото како референтна валута.

Табелите се презентирани редоследно, така што корисниците ќе можат да ги видат податоците за Република Македонија во споредба со ОЕЦД, односно САД. Податоците за другите земји можат да се видат во табелите 1.7а и 1.8а и во табелите А и Б, а комплетните податоци за сите земји може да се користат преку изданијата на Еуростат и ОЕЦД.

Напоменуваме дека односите меѓу земјите и по двата вида на паритет се споредливи.

Табела 1.1: Финална потрошувачка на БДП по национални цени

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:					
		вистинска индиви- дуална потро- шувачка	вистинска колективна потро- шувачка	инвестиции во основни средства	машини и опрема	градеж- ништво	промена на залихи ¹⁾
		(2)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)
САД	14 296 900	11 039 500	1 464 300	2 544 500	783 224	1 363 768	0
ОЕЦД 33	43 707 521	31 311 653	3 775 054	9 003 962	3 086 404	4 891 596	72 232
ЕУ 27	12 493 120	8 773 216	1 012 392	2 630 062	933 646	1 434 358	39 841
Словенија	37 305	23 832	2 687	10 743	4 021	6 199	1 175
Бугарија	69 295	51 277	6 219	23 283	9 369	13 026	2 732
Романија	514 700	381 108	39 809	164 279	68 045	86 642	-3 382
Албанија	1 088 132	913 462	61 041	415 121	62 057	350 585	-11 427
Босна и Херцеговина	28 106	25 336	2 942	7 521	3 147	4 162	388
Хрватска	342 159	235 060	30 652	94 000	36 164	53 874	11 092
Македонија	411 728	359 716	45 770	86 403	37 805	44 104	24 002
Црна Гора	3 086	3 108	833	405	1 180	459	721
Србија	2 722 465	2 396 705	187 827	632 413	319 647	272 372	146 969

1) Вклучува статистичка разлика

2) Вклучува финална потрошувачка на непрофитните институции што им служат на домаќинствата

И ВО НАЦИОНАЛНИ ВАЛУТИ, ВО МИЛИОНИ

Трошоци за:						
биланс на извозот и увозот	финална потрошувачка ²⁾	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	индивидуална потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
(33)	(34)	(35)	(36)	(38)	(39)	(45)
-710 500	12 503 800	9 825 700	2 399 300	935 000	6 216 566	8 845 182
-512 355	35 086 707	26 339 249	8 095 996	4 320 942	20 555 809	23 586 208
37 609	9 785 608	7 014 041	2 601 259	1 588 867	6 101 939	6 345 111
-1 133	26 519	19 478	6 758	4 071	22 835	15 804
-14 216	57 496	45 766	11 498	5 279	52 728	30 607
-67 114	420 918	327 928	87 124	47 315	364 812	218 759
-290 065	974 504	861 890	110 922	49 881	1 053 851	335 773
-8 082	28 278	22 451	5 570	2 628	23 467	13 160
-28 646	265 713	202 194	62 050	31 397	250 695	157 694
-104 164	405 486	327 788	75 088	29 318	298 680	187 542
75	- 1 682	3 513	2 815	293	3 256	1 437
-641 449	2 584 532	2 023 583	534 423	346 596	2 001 088	1 228 578

Табела 1.2: Паритети на куповната моќ за финалната потрошувачка на БДП во национални валути, за САД \$(ОЕЦД=1.00)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	0.942	0.94	1.01	0.909	0.907	1.1	0.858	1.01
ОЕЦД 33	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
ЕУ 27	0.735	0.737	0.727	0.731	0.753	0.698	0.752	0.72
Словенија	0.594	0.6	0.521	0.621	0.62	0.526	0.661	0.541
Бугарија	0.614	0.626	0.359	0.885	0.724	0.32	0.959	0.41
Романија	1.5	1.52	1.1	1.85	1.74	0.916	1.98	1.17
Албанија	39	40.9	24.8	52.1	49.5	17	61.1	23.6
Босна и Херцеговина	0.713	0.751	0.584	0.86	0.842	0.493	1.01	0.536
Хрватска	3.6	2.88	3.77	3.77	4.06	2.65	4.38	3.02
Македонија	17.3	18.5	12.2	23.1	21.4	9.8	26	12.4
Црна Гора	0.335	0.384	0.223	0.424	0.449	0.192	0.508	0.246
Србија	29.7	31.4	20.1	35.7	35.8	18.4	41.3	22.4

Табела 1.3: Номинална финална потрошувачка на БДП по национални цени, во САД \$

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	14 296 900	11 039 500	1 464 300	2 544 500	9 825 700	2 399 300	6 216 566	8 845 182
ОЕЦД 33	43 707 521	31 311 653	3 775 054	9 003 962	26 339 249	8 095 996	20 555 809	23 586 208
ЕУ 27	18 300 246	12 851 233	1 482 979	3 852 583	10 274 348	3 810 391	8 938 278	9 294 483
Словенија	54 645	34 909	3 937	15 737	28 531	9 900	33 450	23 151
Бугарија	51 900	38 405	4 658	17 438	34 277	8 612	39 491	22 924
Романија	204 732	151 593	15 835	65 345	130 440	34 655	145 111	87 016
Албанија	12 990	10 905	729	4 956	10 289	1 324	12 581	4 009
Босна и Херцеговина	21 050	18 975	2 204	5 633	16 815	4 172	17 576	9 856
Хрватска	69 381	47 664	6 216	19 061	41 000	12 582	50 835	31 976
Македонија	9 803	8 565	1 090	2 057	7 805	1 788	7 112	4 465
Црна Гора	4 520	4 552	594	1 729	4 123	1 023	4 769	2 105
Србија	48 951	43 094	3 377	11 371	36 385	9 609	35 981	22 091

Табела 1.4: Номинална финална потрошувачка на БДП по жител, по национални цени, во САД \$ (милиони)

	Бруто - домашен производ	Од тоа трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	46 901	36 215	4 804	8 347	32 233	7 871	20 393	29 017
ОЕЦД 30	36 404	26 079	3 144	7 499	21 938	6 743	17 121	19 645
ЕУ 27	36 695	25 769	2 974	7 725	20 602	7 640	17 923	18 637
Словенија	27 025	17 265	1 947	7 783	14 110	4 896	16 543	11 449
Бугарија	6 823	5 049	612	2 292	4 506	1 132	5 192	3 014
Романија	9 520	7 049	736	3 039	6 066	1 612	6 748	4 046
Албанија	4 088	3 432	229	1 560	3 238	417	3 960	1 262
Босна и Херцеговина	5 476	4 936	573	1 465	4 374	1 085	4 572	2 564
Хрватска	15 877	10 907	1 422	4 362	9 382	2 879	11 633	7 317
Македонија	4 789	4 184	532	1 005	3 813	873	3 474	2 182
Црна Гора	7 188	7 239	944	2 749	6 557	1 626	7 585	3 348
Србија	6 660	5 863	459	1 547	4 950	1 307	4 895	3 005

Табела 1.5: Индекси на номиналната финална потрошувачка на БДП по национални цени (ОЕЦД=100)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	32.7	35.3	38.8	28.3	37.3	29.6	30.2	37.5
ОЕЦД 33	100	100	100	100	100	100	100	100
ЕУ 27	41.9	41	39.3	42.8	39	47.1	43.5	39.4
Словенија	0.125	0.111	0.104	0.175	0.108	0.122	0.163	0.098
Бугарија	0.119	0.123	0.123	0.194	0.13	0.106	0.192	0.097
Романија	0.468	0.484	0.419	0.726	0.495	0.428	0.706	0.369
Албанија	0.03	0.035	0.019	0.055	0.039	0.016	0.061	0.017
Босна и Херцеговина	0.048	0.061	0.058	0.063	0.064	0.052	0.086	0.042
Хрватска	0.159	0.152	0.165	0.212	0.156	0.155	0.247	0.136
Македонија	0.022	0.027	0.029	0.023	0.03	0.022	0.035	0.019
Црна Гора	0.01	0.015	0.016	0.019	0.016	0.013	0.023	0.009
Србија	0.112	0.138	0.089	0.126	0.138	0.119	0.175	0.094

Табела 1.6: Индекси на номиналната финална потрошувачка на БДП по жител, по национални цени (ОЕЦД=100)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	129	139	153	111	147	117	119	148
ОЕЦД 33	100	100	100	100	100	100	100	100
ЕУ 27	101	99	95	103	94	113	105	95
Словенија	74	66	62	104	64	73	97	58
Бугарија	19	19	19	31	21	17	30	15
Романија	26	27	23	41	28	24	39	21
Албанија	11	13	7	21	15	6	23	6
Босна и Херцеговина	15	19	18	20	20	16	27	13
Хрватска	44	42	45	58	43	43	68	37
Македонија	13	16	17	13	17	13	20	11
Црна Гора	20	28	30	37	30	24	44	17
Србија	18	22	15	21	23	19	29	15

Табела 1.7: Реална финална потрошувачка на БДП по просечни цени на ОЕЦД, во САД \$

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	15 182 728	11 744 580	1 449 554	2 798 762	10 829 650	2 180 329	7 242 810	8 726 422
ОЕЦД 33	43 707 521	31 311 653	3 775 054	9 003 962	26 339 249	8 095 996	20 555 809	23 586 208
ЕУ 27	17 002 317	11 899 092	1 393 231	3 595 675	9 313 125	3 727 998	8 118 535	8 817 003
Словенија	62 787	39 693	5 161	17 303	31 421	12 842	34 554	29 234
Бугарија	112 853	81 868	17 328	26 307	63 216	35 908	54 960	74 620
Романија	342 013	250 951	36 207	88 593	188 315	95 138	184 305	187 017
Албанија	27 903	22 350	2 460	7 975	17 423	6 536	17 251	14 200
Босна и Херцеговина	39 441	33 749	5 043	8 775	26 661	11 294	23 277	24 545
Хрватска	95 095	63 256	10 632	24 955	49 808	23 429	57 197	52 232
Македонија	23 776	19 478	3 766	3 741	15 311	7 658	11 467	15 109
Црна Гора	9 206	8 088	1 820	2 784	6 271	3 645	6 411	5 833
Србија	91 701	76 314	9 329	17 723	56 535	28 981	48 412	54 961

Таб 1.8: Реална финална потрошувачка на БДП по жител, по просечни цени на ОЕЦД, во САД \$

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	49 807	38 528	4 755	9 181	35 527	7 153	23 760	28 627
ОЕЦД 33	36 404	26 079	3 144	7 499	21 938	6 743	17 121	19 645
ЕУ 27	34 092	23 860	2 794	7 210	18 674	7 475	16 279	17 679
Словенија	31 052	19 631	2 553	8 557	15 539	6 351	17 089	14 458
Бугарија	14 836	10 763	2 278	3 458	8 311	4 721	7 225	9 810
Романија	15 904	11 670	1 684	4 120	8 757	4 424	8 571	8 697
Албанија	8 782	7 034	774	2 510	5 483	2 057	5 429	4 469
Босна и Херцеговина	10 261	8 780	1 312	2 283	6 936	2 938	6 055	6 386
Хрватска	21 761	14 475	2 433	5 711	11 398	5 361	13 089	11 952
Македонија	11 616	9 516	1 840	1 828	7 480	3 741	5 602	7 381
Црна Гора	14 641	12 863	2 894	4 428	9 974	5 796	10 196	9 277
Србија	12 476	10 383	1 269	2 411	7 692	3 943	6 587	7 478

Табела 1.7а и 1.8а: Реален БДП и реален БДП по жител, по просечни ОЕЦД цени, во САД\$

	Реален БДП	Реален БДП по жител
Австрија	352786	42318
Белгија	419368	39164
Чешка	286257	27446
Данска	230341	41941
Естонија	31046	23153
Финска	213264	40137
Франција	2331791	36354
Германија	3241586	39474
Грција	357040	31773
Унгарија	220664	21982
Ирска	201203	45285
Италија	2114002	35332
Луксембург	46512	95292
Холандија	748755	45545
Полска	731115	19181
Португалија	281723	26522
Словачка	133423	24681
Словенија	62787	31052
Шпанија	1606198	35229
Шведска	386509	41758
Велика Британија	2400581	39099
Кипар	26228	33071
Малта	10822	26249
Бугарија	112853	14836
Летонија	43569	19226
Литванија	69882	20810
Романија	342013	15904
Европска унија	17002317	34092
Австралија	890606	41153
Канада	1376167	41292
Исланд	13236	41442
Јапонија	4590737	36003
Кореа	1387330	28542
Мексико	1730564	16238
Нов Зеланд	130716	30822
Норвешка	307021	64392
Швајцарија	372725	48735
Турција	1129414	15890
САД	15182728	49807
ОЕЦД	43707521	36404
Хрватска	95095	21761
Македонија	23776	11616
Србија	91701	12476
Црна Гора	9206	14641
Албанија	27903	8782
Босна и Херцеговина	39441	10261
Израел	199326	27272
Русија	3067767	21611
Ерменија	24250	7489
Белорусија	159228	16448
Казахстан	252535	16112
Киргистан	14960	2850

Табела 1.9: Индекси на реалната финална потрошувачка на БДП по просечни цени на ОЕЦД (ОЕЦД=100)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	34.7	37.5	38.4	31.1	41.1	26.9	35.2	37
ОЕЦД 33	100	100	100	100	100	100	100	100
ЕУ 27	38.9	38	36.9	39.9	35.4	46	39.5	37.4
Словенија	0.144	0.127	0.137	0.192	0.119	0.159	0.168	0.124
Бугарија	0.258	0.261	0.459	0.292	0.24	0.444	0.267	0.316
Романија	0.783	0.801	0.959	0.984	0.715	1.18	0.897	0.793
Албанија	0.064	0.071	0.065	0.089	0.066	0.081	0.084	0.06
Босна и Херцеговина	0.09	0.108	0.134	0.097	0.101	0.14	0.113	0.104
Хрватска	0.218	0.202	0.282	0.277	0.189	0.289	0.278	0.221
Македонија	0.054	0.062	0.1	0.042	0.058	0.095	0.056	0.064
Црна Гора	0.021	0.026	0.048	0.031	0.024	0.045	0.031	0.025
Србија	0.21	0.244	0.247	0.197	0.215	0.358	0.236	0.233

Табела 1.10: Индекси на реалната финална потрошувачка на БДП по жител, по просечни цени на ОЕЦД (ОЕЦД=100)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	137	148	151	122	162	106	139	146
ОЕЦД 33	100	100	100	100	100	100	100	100
ЕУ 27	94	91	89	96	85	111	95	90
Словенија	85	75	81	114	71	94	100	74
Бугарија	41	41	72	46	38	70	42	50
Романија	44	45	54	55	40	66	50	44
Албанија	24	27	25	33	25	31	32	23
Босна и Херцеговина	28	34	42	30	32	44	35	33
Хрватска	60	56	77	76	52	80	76	61
Македонија	32	36	59	24	34	55	33	38
Црна Гора	40	49	92	59	45	86	60	47
Србија	34	40	40	32	35	58	38	38

Табела 1.11: Релативни нивоа на цените за финална потрошувачка на БДП по просечни цени на ОЕЦД (ОЕЦД=100)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	94	94	101	91	91	110	86	101
ОЕЦД 33	100	100	100	100	100	100	100	100
ЕУ 27	108	108	106	107	110	102	110	105
Словенија	87	88	76	91	91	77	97	79
Бугарија	46	47	27	66	54	24	72	31
Романија	60	60	44	74	69	36	79	47
Албанија	47	49	30	62	59	20	73	28
Босна и Херцеговина	53	56	44	64	63	37	76	40
Хрватска	73	75	58	76	82	54	89	61
Македонија	41	44	29	55	51	23	62	30
Црна Гора	49	56	33	62	66	28	74	36
Србија	53	56	36	64	64	33	74	40

Табела 1.12: Паритет на куповната моќ за финалната потрошувачка на БДП во национални валути, за САД \$ (САД =1.00)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
ОЕЦД 33	1.06	1.06	0.99	1.1	1.1	0.909	1.17	0.987
ЕУ 27	0.78	0.784	0.719	0.805	0.83	0.634	0.876	0.71
Словенија	0.631	0.639	0.515	0.683	0.683	0.478	0.77	0.533
Бугарија	0.652	0.666	0.355	0.973	0.798	0.291	1.12	0.405
Романија	1.6	1.62	1.09	2.04	1.92	0.832	2.31	1.15
Албанија	41.4	43.5	24.6	57.3	54.5	15.4	71.2	23.3
Босна и Херцеговина	0.757	0.799	0.578	0.943	0.928	0.448	1.17	0.529
Хрватска	3.82	3.95	2.85	4.14	4.47	2.41	5.11	2.98
Македонија	18.4	19.6	12	25.4	23.6	8.91	30.3	12.2
Црна Гора	0.356	0.409	0.22	0.466	0.495	0.174	0.592	0.243
Србија	31.5	33.4	19.9	39.2	39.5	16.8	48.2	22.1

Табела Б. Паритет на куповната моќ на БДП во национални валути, во САД \$ (САД =1.00)

	БДП во национални валути	Паритет на куповната моќ на БДП
Австрија	283 085	0.852
Белгија	345 006	0.874
Чешка	3 688 997	13.7
Данска	1 740 843	8.03
Естонија	252 015	8.062
Финска	184 649	0.932
Франција	1 948 511	0.887
Германија	2 481 200	0.813
Грција	235 679	0.701
Унгарија	26 753 906	129
Ирска	179 989	1.02
Италија	1 567 851	0.811
Луксембург	39 640	0.905
Холандија	596 226	0.846
Полска	1 275 432	1.85
Португалија	172 104	0.649
Словачка	2 018 662	16.1
Словенија	37 305	0.631
Шпанија	1 088 124	0.719
Шведска	3 204 320	8.77
Велика Британија	1 445 580	0.639
Кипар	17 248	0.698
Малта	5 744	0.564
Бугарија	69 295	0.652
Летонија	16 188	0.395
Литванија	111 483	1.69
Романија	514 700	1.6
Европска унија	12 493 120	0.78
Австралија	1 240 416	1.48
Канада	1 599 616	1.23
Исланд	1 477 938	119
Јапонија	505 111 900	117
Кореа	1026 451 811	786
Мексико	12 172 312	7.47
Нов Зеланд	183 491	1.49
Норвешка	2 516 800	8.71
Швајцарија	544 196	1.55
Турција	950 534	0.894
САД	14 296 900	1
ОЕЦД	43 707 521	1.06
Хрватска	342 159	3.82
Македонија	411 728	18.4
Србија	2 722 465	31.5
Црна Гора	3 086	0.356
Албанија	1 088 132	41.4
Босна и Херцеговина	28 106	0.757
Израел	725 861	3.87
Русија	41 428 561	14.3
Ерменија	3 568 228	156
Белорусија	129 790 773	866
Казахстан	16 052 919	67.5
Киргистан	187 992	13.3

Табела 2.2: Паритет на куповната моќ за финалната потрошувачка на БДП во национални валути, за евро (ЕУ =1.00)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	1.28	1.27	1.39	1.24	1.2	1.58	1.14	1.41
ОЕЦД 33	1.36	1.36	1.38	1.37	1.33	1.43	1.33	1.39
ЕУ 27	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00
Словенија	0.809	0.814	0.717	0.849	0.823	0.754	0.879	0.751
Бугарија	0.836	0.849	0.494	1.21	0.961	0.459	1.28	0.57
Романија	2.05	2.06	1.51	2.54	2.31	1.31	2.63	1.63
Албанија	53.1	55.4	34.1	71.2	65.7	24.3	81.3	32.9
Босна и Херцеговина	0.97	1.02	0.803	1.17	1.12	0.707	1.34	0.745
Хрватска	4.9	5.04	3.97	5.15	5.39	3.8	5.83	4.2
Македонија	23.6	25	16.7	31.6	28.4	14.1	34.7	17.2
Црна Гора	0.456	0.521	0.307	0.58	0.596	0.275	0.676	0.342
Србија	40.4	42.6	27.7	48.8	47.5	26.4	55	31.1

Табела 2.3: Номинална финална потрошувачка на БДП по национални цени, во евра

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	9 760 136	7 536 391	999 641	1 737 067	6 707 760	1 637 942	4 243 894	6 038 384
ОЕЦД 33	29 838 032	21 375 683	2 577 135	6 146 780	17 981 147	5 526 934	14 032 937	16 101 715
ЕУ 27	12 493 120	8 773 216	1 012 392	2 630 062	7 014 041	2 601 259	6 101 939	6 345 111
Словенија	37 305	23 832	2 687	10 743	19 478	6 758	22 835	15 804
Бугарија	35 431	26 218	3 180	11 904	23 400	5 879	26 960	15 650
Романија	139 765	103 489	10 810	44 610	89 048	23 658	99 064	59 403
Албанија	8 868	7 445	497	3 383	7 024	904	8 589	2 737
Босна и Херцеговина	14 370	12 954	1 504	3 845	11 479	2 848	11 998	6 728
Хрватска	47 365	32 539	4 243	13 012	27 990	8 589	34 704	21 829
Македонија	6 693	5 847	744	1 404	5 328	1 221	4 855	3 048
Црна Гора	3 086	3 108	405	1 180	2 815	698	3 256	1 437
Србија	33 418	29 419	2 306	7 763	24 839	6 560	24 563	15 081

Табела 2.4: Номинална финална потрошувачка на БДП по жител, по национални цени, во евра (милиони)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	32 018	24 723	3 279	5 698	22 005	5 373	13 922	19 809
ОЕЦД 33	24 852	17 804	2 146	5 120	14 976	4 603	11 688	13 411
ЕУ 27	25 051	17 592	2 030	5 274	14 064	5 216	12 235	12 723
Словенија	18 449	11 786	1 329	5 313	9 633	3 342	11 293	7 816
Бугарија	4 658	3 447	418	1 565	3 076	773	3 544	2 057
Романија	6 499	4 812	503	2 074	4 141	1 100	4 607	2 762
Албанија	2 791	2 343	157	1 065	2 211	285	2 703	861
Босна и Херцеговина	3 738	3 370	391	1 000	2 986	741	3 121	1 750
Хрватска	10 839	7 446	971	2 978	6 405	1 966	7 941	4 995
Македонија	3 270	2 857	363	686	2 603	596	2 372	1 489
Црна Гора	4 907	4 942	645	1 877	4 476	1 110	5 178	2 286
Србија	4 547	4 003	314	1 056	3 379	892	3 342	2 052

Табела 2.5: Индекси на номиналната финална потрошувачка на БДП во национални цени (Европска унија =100)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	78.1	85.9	98.7	66	95.6	63	69.5	95.2
ОЕЦД 33	239	244	255	234	256	212	230	254
ЕУ 27	100	100	100	100	100	100	100	100
Словенија	0.299	0.272	0.265	0.408	0.278	0.26	0.374	0.249
Бугарија	0.284	0.299	0.314	0.453	0.334	0.226	0.442	0.247
Романија	1.12	1.18	1.07	1.7	1.27	0.909	1.62	0.936
Албанија	0.071	0.085	0.049	0.129	0.1	0.035	0.141	0.043
Босна и Херцеговина	0.115	0.148	0.149	0.146	0.164	0.109	0.197	0.106
Хрватска	0.379	0.371	0.419	0.495	0.399	0.33	0.569	0.344
Македонија	0.054	0.067	0.073	0.053	0.076	0.047	0.08	0.048
Црна Гора	0.025	0.035	0.04	0.045	0.04	0.027	0.053	0.023
Србија	0.267	0.335	0.228	0.295	0.354	0.252	0.403	0.238

Табела 2.6: Индекси на номиналната финална потрошувачка на БДП по жител во национални цени (Европска унија =100)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	128	141	162	108	156	103	114	156
ОЕЦД 33	99	101	106	97	106	88	96	105
ЕУ 27	100	100	100	100	100	100	100	100
Словенија	74	67	65	101	68	64	92	61
Бугарија	19	20	21	30	22	15	29	16
Романија	26	27	25	39	29	21	38	22
Албанија	11	13	8	20	16	5	22	7
Босна и Херцеговина	15	19	19	19	21	14	26	14
Хрватска	43	42	48	56	46	38	65	39
Македонија	13	16	18	13	19	11	19	12
Црна Гора	20	28	32	36	32	21	42	18
Србија	18	23	15	20	24	17	27	16

Табела 2.7: Реална финална потрошувачка на БДП по просечни цени на Европската унија, во евра

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	11 156 106	8 659 294	1 053 319	2 047 159	8 156 189	1 521 353	5 443 739	6 279 925
ОЕЦД 33	32 115 817	23 086 123	2 743 146	6 585 962	19 837 012	5 649 086	15 449 868	16 973 695
ЕУ 27	12 493 120	8 773 216	1 012 392	2 630 062	7 014 041	2 601 259	6 101 939	6 345 111
Словенија	46 135	29 266	3 751	12 656	23 664	8 961	25 971	21 038
Бугарија	82 923	60 362	12 592	19 243	47 610	25 055	41 308	53 700
Романија	251 307	185 026	26 310	64 802	141 826	66 384	138 525	134 586
Албанија	20 503	16 479	1 788	5 833	13 122	4 560	12 966	10 219
Босна и Херцеговина	28 981	24 883	3 664	6 419	20 079	7 881	17 495	17 664
Хрватска	69 875	46 638	7 726	18 254	37 513	16 348	42 990	37 589
Македонија	17 471	14 361	2 737	2 736	11 531	5 344	8 619	10 873
Црна Гора	6 765	5 963	1 322	2 036	4 723	2 543	4 819	4 198
Србија	67 381	56 267	6 779	12 964	42 578	20 222	36 387	39 553

Табела 2.8: Реална финална потрошувачка на БДП по жител, по просечни цени на Европската унија, во евра

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	36 598	28 407	3 455	6 716	26 756	4 991	17 858	20 601
ОЕЦД 33	26 749	19 228	2 285	5 485	16 522	4 705	12 868	14 137
ЕУ 27	25 051	17 592	2 030	5 274	14 064	5 216	12 235	12 723
Словенија	22 817	14 474	1 855	6 259	11 703	4 432	12 844	10 404
Бугарија	10 901	7 935	1 655	2 530	6 259	3 294	5 431	7 060
Романија	11 686	8 604	1 223	3 013	6 595	3 087	6 442	6 259
Албанија	6 453	5 186	563	1 836	4 130	1 435	4 081	3 216
Босна и Херцеговина	7 539	6 473	953	1 670	5 224	2 050	4 551	4 595
Хрватска	15 990	10 672	1 768	4 177	8 584	3 741	9 837	8 602
Македонија	8 535	7 016	1 337	1 337	5 634	2 611	4 211	5 312
Црна Гора	10 758	9 484	2 103	3 239	7 512	4 044	7 663	6 676
Србија	9 167	7 655	922	1 764	5 793	2 751	4 950	5 381

Табела 2.10: Индекси на реалната финална потрошувачка на БДП по жител по просечни цени на Европската унија (ЕУ = 100)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	146	161	170	127	190	96	146	162
ОЕЦД 33	107	109	113	104	117	90	105	111
ЕУ 27	100	100	100	100	100	100	100	100
Словенија	91	82	91	119	83	85	105	82
Бугарија	44	45	82	48	45	63	44	55
Романија	47	49	60	57	47	59	53	49
Албанија	26	29	28	35	29	28	33	25
Босна и Херцеговина	30	37	47	32	37	39	37	36
Хрватска	64	61	87	79	61	72	80	68
Македонија	34	40	66	25	40	50	34	42
Црна Гора	43	54	104	61	53	78	63	52
Србија	37	44	45	33	41	53	40	42

Табела 2.11: Релативни нивоа на цените за финална потрошувачка на БДП по просечни цени на Европската унија (ЕУ = 100)

	Бруто - домашен производ	Трошоци за:						
		вистинска индивидуална потрошувачка	вистинска колективна потрошувачка	инвестиции во основни средства	финална потрошувачка на домаќинствата	јавна потрошувачка	вкупно стоки	вкупно услуги
		(2)	(28)	(29)	(35)	(36)	(39)	(45)
САД	87	87	95	85	82	108	78	96
ОЕЦД 33	93	93	94	93	91	98	91	95
ЕУ 27	100	100	100	100	100	100	100	100
Словенија	81	81	72	85	82	75	88	75
Бугарија	43	43	25	62	49	23	65	29
Романија	56	56	41	69	63	36	72	44
Албанија	43	45	28	58	54	20	66	27
Босна и Херцеговина	50	52	41	60	57	36	69	38
Хрватска	68	70	55	71	75	53	81	58
Македонија	38	41	27	51	46	23	56	28
Црна Гора	46	52	31	58	60	27	68	34
Србија	50	52	34	60	58	32	68	38

Лектор на македонски јазик: Јасмина Ѓорѓиева

Статистички преглед: Национална економија и финансии - ISSN 1409-7036

Меѓународна споредба на бруто-домашниот производ, 2008 - ISBN 978-608-227-029-6

Излегува еднаш на три години

Страници/Pages: 33